

תזכיר חוק

א. שם החוק המוצע

חוק העונשין (תיקון - עבודות שירות), התשס"ו-2006.

ב. עיקרי החוק המוצע

סימן ב'1 לפרק ו של חוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן – החוק) שענינו נשיאת מאסר בעבודות שירות נחקק בשנת 1987 (ס.ח. התשמ"ז, עמ' 80). מאז הוספת הפרק הצטבר ניסיון מעשי רב, שמחייב עדכון ההוראות הקיימות. ואלה עיקרי התיקונים המוצעים:

עיקר 1:

הרחבת תחולת הוראות הסימן גם על נידון שבית משפט גזר עליו עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות אך לא החל עדיין בריצוי עבודת השירות.

עיקר 2:

קביעת סדר ריצוי המאסרים כך שיובהר כי במקרה שנגזר גם מאסר בפועל וגם נשיאת מאסר בעבודת שירות ירוצה תחילה מאסר בפועל, ורק אח"כ תבוצע עבודת השירות.

עיקר 3:

עיגון החובה לקבל את חוות דעת הממונה בדבר התאמת הנידון לביצוע עבודת השירות, טרם קבלת ההחלטה של בית המשפט על ריצוי עונש המאסר שגזר לנידון בעבודת שירות.

עיקר 4:

שינוי המועד הסטטוטורי לתחילת ביצוע עבודת השירות למועד שיקבע הממונה, והגבלתו לקביעת מועד שלא יעלה על חודש ממועד מתן גזר הדין.

עיקר 5:

מתן אפשרות להאצלת סמכויות הממונה על עבודת השירות לכפופים לו, בנושאים מסוימים.

עיקר 6:

הטלת הוצאות הנסיעה אל מקום עבודת השירות וממנה על המעסיק בעבודת השירות.

עיקר 7:

הקבלת אורך התקופה של עבודת השירות לתקופת העונש שגזר בית המשפט (מנין בימים מול מנין בשבועות או חודשים).

עיקר 8:

קביעה כי הן הממונה והן בית המשפט מוסמכים להורות על אי תחילת ביצוע עבודת השירות, לגבי נידון שטרם החל בביצוען.

עיקר 9:

הוספת עילה להפסקה מנהלית של עבודת השירות.

עיקר 10:

קביעת חזקת מסירה כאשר הממונה מבקש להודיע לנידון על הפסקה מנהלית של עבודת השירות.

עיקר 11:

תיקון עקיף לחוק שחרור על תנאי ממאסר, התשס"א-2001, לפיו מוסמכת ועדת השחרורים, במקרים המתאימים, להורות על שחרורו על תנאי של עובד שירות.

עיקר 12:

תיקון עקיף לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים) התשנ"ו-1996, והוספת עילת מעצר כלפי נידון שהופסקה עבודת השירות שלו.

ג. מטרת החוק המוצע והצורך בו

לעיקר 1 (סעיף 1)

סעיף 51א לחוק קובע כיום כי עובד שירות הוא "מי שנושא עונש מאסר בעבודת שירות". לעיתים יש פערי זמנים ניכרים בין מועד גזר הדין ובין תחילת ריצוי עבודת השירות בפועל. דבר זה עורר את השאלה, האם הוראות סימן ב'1 חלות על עובד שירות שנגזר דינו למאסר בעבודת שירות, אך טרם החל בביצועו. על מנת להסיר ספק, וכדי להבהיר כי עמדת המחוקק היא כעמדת הפסיקה (ברע"ב 11834/03), מוצע לקבוע כי עובד שירות יחשב ככזה מיום שגזר בית המשפט את דינו לביצוע עבודת השרות.

לעיקר 2 (סעיף 2)

על פי המצב הנוהג (סעיף 51ב(א) לחוק), כאשר בית המשפט מטיל על נאשם עונש מאסר שחלקו מחייב ריצוי בפועל וחלקו בדרך של עבודת שירות, על בית המשפט להוסיף ולקבוע גם את סדר נשיאת המאסר. בהעדר קביעה אחרת, תבוצע קודם עבודת השירות.

תפיסת החלופה של ריצוי עונש מאסר בדרך של עבודת שירות, ככלי מסייע להשתלבות מחדש בחברה, מחייבת כי הכלל במקרים כאלה יהיה שביצוע עבודת השירות יהיה אחרון מבחינת סדר המאסרים, ויבוא אחרי ריצוי עונש המאסר בפועל. התיקון המוצע מסדיר את סדר נשיאת המאסרים כך שמאסר בפועל ירוצה בתחילה, ולאחריו, אם גזר בית המשפט חלק מעונש המאסר לריצוי בעבודת שירות, ירצה הנידון חלק זה (סעיף 51ב(א) לחוק המוצע).

לעיקר 3 (סעיף 2)

סעיף 51ב(ב) לחוק קובע:

נשיאת מאסר בעבודת שירות	51ב.	(א)...
(ב)	בית המשפט לא יחליט כאמור בסעיף קטן (א) אלא לאחר שהנידון הביע הסכמתו לשאת את עונש המאסר בעבודת שירות ולאחר שהממונה הודיע לבית המשפט מהי עבודת השירות שהנידון יכול לעבוד בה; בית המשפט רשאי לבקש מהממונה חוות דעת כאמור לפני שגזר את דינו של הנאשם למאסר או לאחר מכך.	

היום נוהג לעיתים בית המשפט לקבוע מראש את גזר הדין תוך הנחה מקדמית שהעונש יבוצע בדרך של עבודת שירות. במקרים שבהם שבית המשפט מבקש את חוות דעתו של הממונה לאחר מתן גזר הדין, מתברר לעיתים כי הנידון אינו מתאים לריצוי עונשו בדרך של עבודת שירות. הדבר יוצר בעיה בהצבת נידונים בעבודת השירות, לנוכח החובה לקיים את החלטת בית המשפט כלשונה.

על כן מוצע לקבוע כי חוות דעתו של הממונה על עבודת השירות בעניינו של הנידון תוגש לבית המשפט טרם הקביעה השיפוטית בדבר ריצוי עונש המאסר בדרך של עבודת שירות. חוות הדעת תכלול את כל הנתונים הנדרשים לשם קבלת ההחלטה על ידי בית המשפט, כפי שמפרט הסעיף.

לעיקר 4 (סעיף 3)

היום קובע סעיף 51ג לחוק כדלקמן:

עבודת השירות	51ג.
	מי שבית המשפט החליט לגביו על עבודת שירות ולא קבע שהעבודה תחל לאחר נשיאת עונש מאסר, לא יאסר ויחל בעבודת השירות ביום שאחרי יום גזר הדין או במועד מאוחר יותר, כפי שקבע בית המשפט; קבע בית המשפט כי עבודת השירות תהיה לאחר נשיאת חלק מן המאסר - יקבע את המועד לתחילת עבודת השירות.

הכלל לפיו עבודת השירות תחל ביום שלאחר מתן גזר הדין, מקשה על הממונה להצבת הנידונים למצוא מקומות עבודה להצבתם של הנידונים.

מוצע לקבוע כי ככלל, עונש מאסר בעבודת שירות יחל בטווח של עד חודש ימים מיום מתן גזר הדין, לפי החלטת הממונה. אם עבודת השירות אמורה להתחיל אחרי ריצוי מאסר בפועל, היא תחל מיד עם סיום המאסר. יחד עם זאת, בית המשפט רשאי לאשר דחיית מועד תחילת ביצוע עבודת השירות, מעבר לחודש ימים מיום מתן גזר הדין במקרים מיוחדים, ולפי בקשה של הממונה.

לעיקר 5 (סעיף 3)

סעיף 51ג(ד) לחוק קובע סמכות לממונה "...להעביר עובד שירות למקום עבודה אחר, מטעמים שבעבודת השירות..." הצורך בהעברת עובד שירות ממקום עבודה אחד לאחר, מטעמים שונים, הוא מצב שכיח. מסיבה זו נוצר עומס גדול על הממונה שבסמכותו הבלעדית להורות על העברת עובד השירות למקום עבודת שירות אחר מזה שהוצב בו. לכן מוצע בתיקון לאפשר אצילת סמכותו זו של הממונה, לרכז עבודות שירות גושי, שהוא האיש המקצועי המטפל בעובדי השירות.

לעיקר 6 (סעיף 5)

סעיף 51ה לחוק קובע כדלקמן:

51ה. עובד שירות בעבודה ציבורית לא יקבל שכר ולא יחשב כעובדו של מי שבשבילו או באמצעותו הוא מבצע את השירות, למעט לענין דיני העונשין, דיני הבטיחות בעבודה, ואחריות בנוזיקין כלפי אותו עובד שירות.	"התנאים בעבודה ציבורית
---	---------------------------------------

לנוכח קביעה זו, המצמצמת את יחסי עובד מעביד בין עובד השירות למעסיק רק לתחומים המצוינים בסעיף, יוצא כי צו ההרחבה מכוחו מחויבים מעבידים בהוצאות הנסיעה של עובדיהם, אינו חל על עובד שירות. הוצאות הנסיעה אל מקום עבודת השירות וממנה מוטלות על עובד השירות, ובהתחשב בעובדה שבמקרים רבים מדובר באוכלוסיות חלשות, הדבר מהווה מעמסה כספית שאין להקל בה ראש על עובד השירות ומשפחתו. לפיכך מוצע לציין במפורש כי המעסיק יחויב בהוצאות הנסיעה של עובד השירות.

לעיקר 7 (סעיפים 6 ו-7)

סעיף 151 לחוק קובע כי מספר ימי ביצוע עבודת השירות יהיו כמספר ימי עונש המאסר, ומצין כי ימי שבתון ומנוחה לא יבואו במניין ימי תקופה זו. לעיתים קובע בית המשפט את משך ביצוע עבודת השירות לא בציון מדויק של מספר הימים אלא בשבועות או חודשים. מאחר שבמשק הישראלי ישנם מקומות עבודה שבהם עובדים 5 ימי עבודה ואילו במקומות אחרים עובדים 6 ימי עבודה, יוצא כי יש הבדל בין אורך התקופה שמבצע עובד שירות לפי שהוא מוצב במקום שבו עובדים 5 ימים או 6 ימים. כך נוצרת אפליה בין הנידונים לתקופות דומות לפי מקום הצבתם.

מטרתו של תיקון זה להביא להקבלה בין אורך תקופת המאסר שגוזר בית המשפט בגזר דינו ואורך התקופה בה מתבצעת עבודת השירות. מוצע לקבוע כלל אחיד לפיו שבוע עבודת שירות יהיה בן חמישה ימים, שכן זהו הנוהג ברוב מקומות העבודה אליהם מוצבים עובדי השירות. הוראה זו תחול גם לגבי נידונים המוצבים במקומות בהם עובדים 6 ימים.

לנוכח שינוי זה, שיש בו הקלה עם הנידון לעבודת השירות, יש צורך להבהיר כי ימים שבהם נעדר עובד השירות מעבודתו או ימי ההפסקה בעבודת השירות על פי סעיף 51ז יתווספו על תקופת עבודת השירות, אף אם יש בכך כדי להאריכה מעבר לקבוע בסעיף 151 לחוק.

לעיקר 8 (סעיפים 8 ו-9)

סעיף 51ט(א) לחוק נותן בידי נציב בתי הסוהר (להלן - הנציב) את הסמכות "...להחליט כי עבודתו של עובד שירות תופסק...". מאחר שבסעיף 51א לחוק מוצע לתקן את הגדרת עובד השירות למי ש"נדון לביצוע עבודות שירות" כדי להרחיב את תחולת הסימן על אדם, מרגע בו נגזר דינו לביצוע עבודת שירות, מתחייב להתאים את הוראות סעיפים 51ט(א) ו- 51א לחוק לכך כדי להסמיך את הנציב ובית המשפט להורות על אי תחילת ביצוע עבודת השירות ולא רק על הפסקתה (לעניין תיקון סעיפים 51ט(א) ו-51א(1) לחוק, המוצעים).

לעיקר 9 (סעיף 8)

סעיף 51ט לחוק מונה היום 5 עילות שבהתקיימן רשאי הנציב להורות על הפסקת ביצוע עבודת השירות על ידי עובד השירות. ואלה העילות:

הפסקה
מנהלית של
עבודות שירות

51ט.א) נציב בתי הסוהר רשאי להחליט כי עבודתו של עובד שירות תופסק וכי הוא ישא את יתרת עונשו בבית סוהר, אם ראה הנציב כי נתקיים בעובד השירות אחד מאלה:

- (1) הוא נעדר מהעבודה ללא אישור הממונה או המפקח;
- (2) הוא התרשל בביצוע עבודתו או שמבחינה אחרת אין התנהגותו בעבודה מניחה את הדעת;
- (3) הוא הפר תנאי מתנאי עבודת השירות שקבע בית המשפט לפי סעיף 51ב(ג);
- (4) הוא לא ציית להוראה של הממונה או של המפקח או לא קיים חובה המוטלת עליו לפי סימן זה;
- (5) נפתחה נגדו חקירה בחשד שעבר עבירה.

מוצע להוסיף עילה נוספת, לפיה תקום לנציב סמכות להפסיק את עבודת השירות של הנידון אם הנידון הסתיר פרט מהותי הפוגע ביכולתו לבצע את עבודת השירות, אשר אילו היה הממונה יודע עליו, לא היה ממליץ להציב את הנידון בעבודת שירות. כמו כן מוצע כי אותו הדין יחול גם במקרה שבו הנידון סיפק פרט כוזב מהותי, שהביא את הממונה לסבור כי הוא מתאים לביצוע עבודות שירות. (סעיף 7 המוצע - לעניין הוספת סעיף 51ט(א)(6))

לעיקר 10 (סעיף 8)

סעיף 51ט(ב) לחוק בנוסחו היום קובע כי הודעה על החלטת הממונה על הפסקה מנהלית של עבודת השירות תימסר לנידון ללא שיהוי. ככלל, ההודעה נמסרת לעובד השירות במקום עבודת השירות. אולם, הממונה נתקל בקושי מעשי במסירת הודעה כזו לעובד שירות הנעדר ממקום עבודתו. מצב דברים זה מאפשר לעובדי שירות לחמוק מהליך של הפסקה מנהלית של עבודות שירות. מוצע לעגן בחוק את הנוהג של מסירת ההודעה על הפסקה מנהלית של עבודות השירות במקום העבודה. כמו כן מוצע לקבוע כי אם נבצר מהממונה לבצע את המסירה במקום העבודה,

ישלח את ההודעה לכתובת המגורים של הנידון (שחייב לעדכן בה, או בכל שינוי שחל בה, את הממונה), ויראו אותה כאילו נמסרה לידיו בחלוף 14 יום, אלא אם הוכיח כי לא קיבל את ההודעה מסיבות שלא תלויות בו, ולא עקב אי הימנעותו מלקבלה (סעיף 7 המוצע לעניין תיקון סעיף 51ט(ב) לחוק).

לעיקר 11 (סעיף 12)

אסיר שקבע בית המשפט כי ירצה את עונש המאסר שהוטל עליו בעבודת שירות ואיבד את כושרו לעבוד לאחר מתן גזר הדין, אינו יכול להמשיך בביצוע עבודת השירות. אמנם ניתן לחייב עובד שירות שאיבד את כושרו לעבוד, לסיים ולרצות את יתרת עונשו במאסר בבית הסוהר, אולם במקרים אלה ראוי לקבוע מנגנון אשר יבחן אם האדם יוחזר למאסר או ישוחרר. לפיכך מוצע להסמיק את ועדת השחרורים להורות על שחרור על תנאי של נידון כאמור בכפוף לתנאים הקבועים בסעיף 7 לחוק שחרור על תנאי ממאסר התשס"א-2001 (אם בשל חולניותו ימיו ספורים או אם בשל חולניותו המשך שהותו במאסר מסכן את חייו באופן ממשי).

לעיקר 12 (סעיף 13)

במצב החוקי הנוהג, מי שהופסקה עובדת השירות אותה ביצע, אמור להמשיך ולרצות המשך עונשו בבית הסוהר. בפועל יש לעיתים קושי ממשי לממונה לאתר ולאסור עובדי שירות שהודע להם על הפסקת ביצוע עבודת השירות. על מנת להקל על המשטרה לעצור עובד שירות שהופסקה עבודתו מוצע לקבוע בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים) התשנ"ו-1996 כי הפסקה מנהלית של עבודת שירות של עובד שירות תהווה עילת מעצר עצמאית שתאפשר לשוטר לעצרו ולמסרו לשב"ס לריצוי העונש.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

יתוקנו סעיפים 51א עד 51ד, 51ז, 51ט עד 51יב לחוק העונשין התשל"ז – 1977, וכן סעיף 7 לחוק שחרור על תנאי ממאסר, התשס"א-2001, וסעיף 23 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו - 1996.

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה

אין השפעה

ו. השפעת החוק המוצע על תקנים במשרדי הממשלה וההיבט המינהלי

הוספת סעיף 51ג(א) לחוק תביא למקרים בהם יהיה על הממונה לפנות לבית המשפט כדי לקבל אישור להשמת נידון בעבודת שירות יותר מחודש לאחר מתן פסק הדין. דבר זה יכול להביא לתוספת של דיונים בבתי המשפט, אולם לא ניתן להעריך את השפעת החוק בשלב זה.

חוק העונשין (תיקון - עבודות שירות), התשס"ו – 2006.

- תיקון סעיף 51א
1. בסעיף 51א לחוק העונשין, התשל"ז - 1977¹¹ (להלן – החוק העיקרי) - בהגדרת "עובד שירות" במקום "מי שנושא עונש" יבוא "מי שנידון לעונש".
- תיקון סעיף 51ב
2. בסעיף 51ב לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א) סיפה, במקום "יקבע את סדר נשיאת העונש" יבוא "ישא האדם את החלק האמור בתום תקופת המאסר".

(2) במקום סעיף קטן (ב) יבוא :

"(ב) בית המשפט לא יחליט כי הנידון ישא את עונש המאסר, כולו או חלקו, בעבודת שירות, אלא אם כן נתקיימו כל אלה :

(1) בטרם יגזור את הדין יקבל בית המשפט חוות דעת מטעם הממונה בדבר התאמתו של הנידון לעבודת שירות; חוות הדעת כאמור, תתייחס, בין היתר, לעבירה בה הורשע הנידון, להרשעות הקודמות של הנידון, לרבות החלטות בית המשפט או בית הדין לעניין ביצוע עבירה על ידו, למצבו הבריאותי, לתסקירים מטעם שירות המבחן ולחוות דעת מטעם גורמים טיפוליים – אם ניתנו בעניינו, להערכת הממונה על אופן ביצוע עבודת שירות בעבר, אם היו כאלה, וכן תפרט סייגים ומגבלות להעסקתו של הנידון בעבודת שירות, לרבות לשם הגנה על הציבור, אם ישנם כאלה;

(2) הנידון הסכים לשאת את עונש המאסר בעבודת שירות."

- תיקון סעיף 51ג 3. בסעיף 51ג לחוק העיקרי –
- (1) במקום סעיף קטן (א) יבוא :
" (א) הטיל בית המשפט עונש מאסר בעבודת שירות, תחל עבודת השירות ביום שקבע הממונה ולא יאוחר מחודש מיום מתן גזר הדין, אולם רשאי הממונה, באישור בית המשפט להורות על התחלת עבודת השירות במועד מאוחר יותר ; קבע בית המשפט כי הנידון ישא רק חלק מתקופת המאסר בעבודת שירות - תחל עבודת השירות ביום שלאחר תום נשיאת המאסר."
- (2) בסעיף קטן (ד) אחרי "הממונה" יבוא "או סוהר בכיר המשמש רכו עבודות שירות גושי, שהסמיך לכך הממונה", ובמקום "שר המשטרה" יבוא "השר לביטחון הפנים".
- (3) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא -
" (ה) עובד השירות יודיע לממונה את כתובת המגורים הקבועה בה הוא מתגורר, וכן יודיע לממונה בתוך 24 שעות על כל שינוי בכתובת המגורים האמורה".
- תיקון סעיף 51ד 4. בסעיף 51ד (א) לחוק העיקרי במקום "ששר העבודה והרווחה" יבוא "ששר התעשייה, המסחר והתעסוקה".
- תיקון סעיף 51ה 5. בסעיף 51ה לחוק העיקרי בסיפא, אחרי המילים "כלפי אותו עובד שירות" יבוא "ואולם מי שמעסיק עובד שירות ישלם לו את דמי הנסיעה ממקום עבודת השירות ואליה."
- תיקון סעיף 151 6. במקום סעיף 151 לחוק העיקרי יבוא –
151. אורכה של תקופת עבודת השירות יהיה כאורך תקופת המאסר שקבע בית המשפט בגזר הדין ; שבוע עבודה של הנידון בעבודת שירות יהיה בן 5 ימי עבודה, ומספר שעות העבודה השבועיות יהיה 42.5 שעות ; ואולם רשאי הממונה, במקרים חריגים, ובהתאם לנהוג במקום עבודת השירות, לאשר ביצוע עבודת שירות בהיקף שעות שבועי נמוך יותר, ובלבד שלא יפחת מ- 30 שעות שבועיות."
- "משך עבודת שירות"**

- תיקון סעיף 51ז 7. בסעיף 51ז לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א) אחרי "ממונה" יבוא "או רכו עבודות שירות גושי שהוא הסמיד לכך";
- (2) בסעיף קטן (ג) במקום "שר המשטרה" יבוא "השר לביטחון הפנים";
- (3) בסעיף קטן (ד) אחרי "לא יבואו במניין ימי עבודת השירות" יבוא "ויתוספו על תקופת עבודת השירות, אף אם יש בכך כדי לחרוג מאורך התקופה האמורה בסעיף 151 רישה."
- תיקון סעיף 51ט 8. בסעיף 51ט לחוק העיקרי –
- (1) ברישה של סעיף קטן (א), אחרי "עבודתו של עובד שירות" יבוא "לא תחל או" ו אחרי פסקה (5) יבוא :
- "(6) הסתיר פרט או מסר פרט כוזב שהם מהותיים לצורך ההצבה בעבודת השירות."
- (2) בסעיף קטן (ב) בסופו יבוא :
- "הודעה כאמור תימסר לידו במקום עבודתו; נעדר עובד השירות ממקום עבודתו, תשלח לו הודעה בדואר רשום לפי הכתובת שמסר לממונה ויראוהו כמי שקיבל את ההודעה, משחלפו 14 ימים מיום משלוח ההודעה, זולת אם הוכיח שלא קיבל את ההודעה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלן."
- תיקון סעיף 51י 9. בסעיף 51י לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א) -
- (1) ברישה, המילים "בתקופת עבודתו" - יימחקו;
- (2) בפסקה (1) ברישה, אחרי "בשל העבירה האחרת –" יבוא "לא תחל או";
- (3) בפסקה (2) אחרי "רשאי הוא לקבוע שעבודת השירות" יבוא "לא תחל או".
- תיקון סעיף 51יא 10. בסעיף 51יא(א) לחוק העיקרי במקום "שר המשטרה" יבוא "השר לביטחון הפנים".
- תיקון סעיף 51יב 11. בסעיף 51יב(ב) לחוק העיקרי במקום "שר המשטרה" יבוא "השר לביטחון הפנים", ובמקום "שר העבודה והרווחה" יבוא "שר התעשייה, מסחר ותעסוקה"

12. בחוק שחרור על תנאי ממאסר, התשס"א – 2001² האמור בסעיף 7(א) יסומן (1) ואחריו יבוא:
" (2) הועדה רשאית, בכל עת, לשחרר על תנאי אסיר הנושא את עונש המאסר שהוטל עליו, כולו או חלקו, בעבודות שירות, לאחר ששקלה חוות דעתו של רופא תעסוקתי, אם איבד האסיר את כושרו לעבוד בשל פגיעה אשר אירעה לו לאחר שניתן גזר הדין."
13. בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו - 1996³ אחרי סעיף 23(א)(6) יבוא:
" (6א) החשוד הוא עובד שירות כהגדרתו בסעיף 51א לחוק העונשין, והממונה על עבודות השירות או בית המשפט החליטו כי עבודתו לא תחל או תופסק לפי סעיפים 51ט או 51 לחוק העונשין, התשל"ז-1977."
- תיקון לחוק שחרור על תנאי ממאסר
- תיקון לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים) התשנ"ו - 1996

¹ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.
² ס"ס התשס"א, עמ' 410.
³ ס"ח התשנ"ו, עמ' 338.